

ת"פ 952/03/16 - מדינת ישראל נגד עדנאן אבו עגאג

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 952-03-16 מדינת ישראל נ' אבו עגאג

בפני בעניין:	כבוד השופטת טל לחיאני שהם מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ליטל נאווי ומתמחה משה דרעי נגד	המאשימה
עדנאן אבו עגאג באמצעות ב"כ עו"ד דרבאשי	הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירת גניבת רכב, עבירה לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

מעובדות כתב האישום עולה כי בין התאריכים 20/02/16 ל-21/02/16 בין השעות 23:00 ל-04:20 לפנות בוקר, ברחוב רוטשילד 36 באשדוד, גנב הנאשם רכב מסוג פזו סיטרואן ברלינגו מ.ר. 64-284-64 הנמצא בחזקתו של מר דוד נסימי, וזאת בכך שפתח את מנגנון הנעילה של דלת הנהג, נכנס פנימה, הניע את הרכב והחל בנסיעה מהמקום. את האמור ביצע הנאשם ללא רשות מבעלי הרכב וכשהוא מתכוון לשלולו שלילת קבע.

תסקירי שירות המבחן

2. מתסקיר שירות המבחן מיום 08/04/19 עלה כי הנאשם בן 24, רווק המתגורר עם משפחתו ביישוב כסייפה בנגב, סיים 12 שנות לימוד, ועובד מזה כשנתיים וחצי כשליח. הנאשם הציג אישור לפיו השלים שנת לימודים אחת של לימודי משפטים במכללת קרית אונו, אולם לטענתו הפסיק את לימודיו בשל משבר כלכלי ומשפחתי שחווה. לטענת הנאשם, לא התגייס לצה"ל בשל התנגדות הוריו ועל אף רצונו.

לטענת הנאשם, בשל ביצוע העבירה עליה נותן את הדין כיום הפסיקו הוריו לתמוך בו כלכלית והם מתנהגים כלפיו בריחוק ונוקשות כאמצעי להענישו על הבושה שהסב להן בעצם ביצוע המעשה. שירות המבחן התרשם כי בשל האמור חווה הנאשם הצפה רגשית והמאמצים אשר עורך על מנת להתמודד עם האמור מהווים עבורו מקור ללחצים וחששות.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

הנאשם הודה בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, וטען כי ביצע את המתואר על רקע משבר כלכלי וחוסר יכולת להחזיר חובות. עם זאת, טען כי לא ידע שמדובר ברכב גנוב ורק התבקש על ידי אחרים להעביר את הרכב ממקום המצאו למוסך ברשות הפלשתינאית לצורך תיקון בתמורה לתשלום.

הנאשם הביע חרטה, בעיקר בשל המחירים האישיים שמשלם על כך, מבין שגה כשפעל בפזיזות, וטען כי מעשה זה חריג להתנהלותו וכי חושש מפני ההליך הפלילי והשלכותיו על עתידו.

שירות המבחן התרשם ממערכת ערכים נורמטיבית, מיכולות תפקודיות טובות הבאות לידי ביטוי בתפקודו התקין במסגרות לימוד והיציבות בתעסוקה. עם זאת, עלה רושם כי במצבי לחץ ותחושת חוסר אונים ובדידות, ובהיעדר תמיכה משפטית - קיים סיכון, אולם ברף הנמוך, כי ינהג באופן שונה מהערכים לפיהם חונך.

לאור המפורט המליץ שירות המבחן לשלב את הנאשם בתכנית ליווי לצעירים נעדר תמיכה משפחתית בתחום הלימודים והתעסוקה. הנאשם הסכים להשתלב בתכנית מסוג זה ומשכך הופנה לארגון "אפאק" המעניק סיוע זה.

בשל האמור, הומלץ לדחות הדיון לצורך בחינת השתלבותו של הנאשם בתכנית ומעקב אחרי התפתחותו. לבקשת ב"כ הנאשם ובהיעדר התנגדות מצד המאשימה - נדחה מועד הדיון.

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 04/07/19 עלה כי התקיימו 3 פגישות עם הנאשם במסגרת ארגון "אפאק" בהם הוחלט לסייע לנאשם בהכוונתו ללימודי רפואה. עוד דווח כי הנאשם ממתין לתחילת תהליך הגיוס ללימודי סיעוד בבית החולים ברזילי שבאשקלון מטעם מרכז "ריאן".

בשיחה עם הנאשם שיתף הנאשם כי בנוסף לאמור פנה אף מיוזמתו למוסדות לימוד שונים בכדי לבחון אפשרות השתלבותו, אך התקשה להמשיך בתהליך בכוחות עצמו, ומשכך שוקפה לו חשיבות שיתוף הפעולה בתכנית בה שולב. עלה רושם כי הנאשם מתקשה להסתייע באחרים בפתרון בעיותיו - אולם מסר כי מעוניין להמשיך את הקשר עם ארגון "אפאק".

לאור המפורט, התרשם שירות המבחן כי הנאשם משתף פעולה עם ההליך בו שולב, ומשכך, ובשים לב להתרשמות כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר האב - הומלץ להעמיד את הנאשם תחת צו מבחן למשך שנה, וכן להטיל עליו ענישה באפיק שיקומי - חינוכי הכוללת צו של"צ למשך 300 שעות.

באשר לסוגיית ההרשעה - לאור גילו של הנאשם, היעדר עבר פלילי, יכולותיו האישיות והתפקודיות ושאיפותיו הנורמטיביות, הבעת החרטה, לקיחת האחריות, ההירתעות מההליך הפלילי, וכן האפשרות כי הרשעה בדין תפגע בסיכויו

להשתלב בעבודות שונות בעתיד - הומלץ להימנע מהרשעת הנאשם בדין.

טיעוני הצדדים

4. במסגרת ההסדר אשר הציגו ב"כ הצדדים ביום 12/11/18 הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע, וישלח לתסקיר.

ב"כ המאשימה הצהירה כי עמדתה העונשית בעניינו של נאשם זה היא להטלת מאסר בפועל וענישה נלווית, אך הוסכם כי לאחר קבלת הצדדים ישובו הצדדים להידבר.

ב"כ הנאשם ביקש כי שירות המבחן יבחן סוגיית ביטול הרשעתו של הנאשם בדין.

5. במועד הטיעונים לעונש טענה ב"כ המאשימה כי מתחם הענישה בגין עבירת גניבת הרכב אשר ביצע הנאשם נע בין 10-20 חודשי מאסר בפועל, וזאת בשים לב לחומרת העבירה ולעובדה כי הוגדרה כ"מכת מדינה", ואף בשים לב לכך שהנאשם נסע עם הרכב הגנוב לעבר הרשות הפלסטינית.

בתוככי המתחם עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם ענישה ברף התחתון לצד מאסר מותנה, פיצוי וקנס, וזאת בשים לב לכך שהנאשם צעיר ללא עבר פלילי, שיתף פעולה בהליך הטיפול והביע חרטה, ולאור התרשמות שירות המבחן כי נעדר דפוסים שוליים ובעל רצון ומוטיבציה לחזור לאורח חיים נורמטיבי.

לטענת ב"כ המאשימה, חומרת העבירה איננה מאפשרת קבלת המלצת שירות המבחן לעניין סוגיית ההרשעה.

ב"כ המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בעתירתה העונשית.

6. ב"כ הנאשם טען כי מתחם הענישה נע בין 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר. עם זאת, טען כי בעניינו של הנאשם יש לחרוג ממתחם זה לקולה משיקולי שיקום.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לכך שהנאשם הודה ולקח אחריות, לתסקירו החיובי של שירות המבחן, ולהתרשמות השירות כי מעשה זה מהווה חריגה לאורחות חייו של הנאשם.

עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם מתנדב במד"א (נ/1) ולומד רפואה באוניברסיטה הירדנית מחודש ספטמבר 2019 (נ/2).

הנאשם לא הפנה לפסיקה לתמיכה בעתירתו, אולם טען כי פסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה עסק בעניינם של נאשמים בעלי עבר ומשכך אין להסיק מעניינם למקרה זה.

7. במועד הדיון טען הנאשם כי עשה טעות אשר לא תחזור ושעליה הוא מצטער, וכי עלה על דרך המלך ולומד רפואה.

קביעת מתחם העונש ההולם

8. **תיקון 113 לחוק העונשין** קובע מנגנון תלת-שלבי להליך גזירת העונש: בשלב הראשון ייקבע מתחם העונש ההולם בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה, בשלב השני תבחן התקיימותם של שיקולים חריגים המצדיקים סטייה מן המתחם שנקבע - פוטנציאל שיקום מיוחד או הגנה על שלום הציבור, ובשלב השלישי, במידה ונקבע כי אין מקום לחורג ממתחם העונש, ייגזר העונש הראוי בתוככי המתחם שנקבע, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

9. במקרה זה מדובר באירוע אחד אשר בעניינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

10. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרונות ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. במקרה דנן, הערכים החברתיים אשר נפגעו בביצוע העבירה הם שמירה על קניינו של האדם, הזכות לשקט נפשי ולביטחון אישי, וכן לתחושת הביטחון הציבורי.

12. **מידת הפגיעה בערך המונן** היא ברף הנמוך, וזאת מאחר ומדובר באירוע יחיד שבוצע ללא תחכום מיוחד וללא עבירות נלוות.

13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים כמפורט להלן:

א. ברע"פ 2054/18 **רבאיעה נגד מדינת ישראל (12/03/18)**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירת גניבת רכב, הפרעה לשוטרי, נהיגה פוחזת ונהיגה ללא רישיון. בית משפט השלום בירושלים קבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-25 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם, בין היתר, 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע כי לא קיימת עילה להתערב בענישה אשר הוטלה על הנאשם וכי לא קיימת עילה לחריגה ממתחם הענישה. בית המשפט העליון קבע כי בית משפט קמא לא סטה ממדיניות הענישה המקובלת.

ב. ברע"פ 1052/17 **ג'ברין נגד מדינת ישראל (12/03/17)**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירת גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. בית משפט השלום ברחובות קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם, בין היתר, 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי לאור חומרת העבירה והצורך בהרתעת היחיד והרבים יש להחמיר בעונשו של הנאשם, ומשכך גזר עונשו של הנאשם, בין היתר, ל-8 חודשי מאסר בפועל, וזאת על אף נסיבותיו האישיות של הנאשם. בית המשפט העליון קבע כי העונש אשר הוטל על הנאשם אינו סוטה ממדיניות הענישה.

ג. ברע"פ 8054/16 חזוט נגד מדינת ישראל (27/12/16), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בהתאם להודאתו בביצוע מספר עבירות של גניבת רכב ועבירת סיוע לגניבת רכב. בית משפט השלום בבאר שבע הטיל על הנאשם, בין היתר, 9 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע כי לפנים משורת הדין ועל שאף גזר דינו של בית משפט קמא מעוגן ומבוסס, לאור ההליך הטיפולי שעבר הנאשם ניתן להקל בעונשו של הנאשם, ומשכך קבע כי רכיב המאסר בפועל יקוצר ל-7 חודשים. בית המשפט העליון חזר על ההלכה הידועה לפיה תסקיר שירות המבחן מהווה המלצה בלבד על אף שהוא כלי עזר חשוב, וקבע כי לא חלה שגגה בגזר דינו של בית משפט השלום ואך לפנים משורת הדין הקל בית המשפט המחוזי את עונשו של הנאשם.

ד. בת"פ (י-ם) 56209-11-16 מדינת ישראל נגד רומי (25/09/19) נדון עניינו של נאשם אשר הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירת גניבת רכב. שירות המבחן המליץ להסתפק בהטלת של"צ לצד מאסר מותנה בשל ההליך השיקומי אשר עבר הנאשם. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 8-18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. לאור הסכמת הצדדים לחרוג ממתחם הענישה לקולה של הליך השיקום אשר עבר הנאשם, אך בהיעדר הסכמה לעניין מידת החרגה, קבע בית המשפט כי יש להטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית.

14. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק) יש לתת את הדעת לכך שעבירת גניבת הרכב אשר ביצע הנאשם בוצעה ללא תחכום רב וכי הנאשם היה המבצע היחיד.

15. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), מצאתי כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 - 16 חודשי מאסר בפועל.

חריגה מהמתחם מטעמי שיקום - שאלת ההרשעה

16. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

17. הימנעות מהרשעה היא חריגה המוצדקת רק במקרים נדירים, בהם לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי לשיקום הנאשם מההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרף, לבין חומרת העבירה, אשר ניתן להימנע מהרשעת מבצע מבלוי שהדבר יפגע בשיקולי הענישה, באינטרס הציבורי ובערך המוגן. בית המשפט העליון קבע מספר שיקולים מנחים בעניין זה ובהם עברו הפלילי של הנאשם, חומרת העבירה, מידת הפגיעה בקורבנות העבירה, הערכת סיכון, דפוסיו של הנאשם, יחסו של הנאשם לעבירה, השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם ועוד. (ראו לעניין זה ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל, פד"י נ"ב (3), 337 וע"פ 43351-08-14 אלמיו נגד מדינת ישראל פורסם בנבו (24/11/14)).

18. במקרה המונח לפני שוכנעתי כי בעניינו של הנאשם לא ניתן להימנע מהרשעה, ואנמק.

19. העבירה ונסיבות ביצועה -

על אף שנסיבות ביצוע העבירה במקרה המונח לפניי אינן מהחמורות, סעיף העבירה עליה נותן הנאשם את הדין הוא חמור.

ברע"פ דבארי נגד מדינת ישראל (14/03/18) קבע בית המשפט כי עבירת גניבת כלי רכב היא עבירה בעלת חומרה יתרה, וכי "גניבת כלי רכב הפכה להיות מכת מדינה".

כמו כן, ברע"פ 9269/17 אבו עישא נגד מדינת ישראל (15/01/18) צוין כי: "פעמים רבות עמד בית משפט זה על חומרתה של עבירת גניבת הרכב, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקוט בענישה מחמירה במקרים אלו (ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.08.2014); רע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (01.11.2010)).".

כשאלה פני הדברים, סבורני כי סוג העבירה, בנסיבות ביצועה כמפורט, מאפשרים אי הרשעת מבצעה רק במקרים בהם יוכח נזק משמעותי וחריג.

20. ברע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (03/01/13) נקבע כי בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, עליו להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד.

כמפורט לעיל, בנימוקי שירות המבחן להמלצתו לביטול הרשעתו של הנאשם צוין כי הרשעה בדין "עלולה לפוגע בסיכויי להשתלב בעבודות שונות בעתיד". משמע, לא צוין כל נזק מוחשי קונקרטי עליו ביסס שירות המבחן המלצתו.

אכן, מנ/2 עולה כי הנאשם הוא סטודנט שנה א' לרפואה באוניברסיטה הירדנית, אולם ב"כ הנאשם לא הציג כל מסמך אשר קובע כי הנאשם לא יוכל לעסוק ברפואה, אם וכאשר יצלח את מסלול הלימודים וההכשרה הארוכים אשר הוא רק בתחילתם.

מעבר לאמור יש לציין כי סעיף 4 (א) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976 (להלן: "פקודת הרופאים") קובע, בין היתר, כי: "מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לעסוק ברפואה:

(1) הוא אדם הגון;

(2) ..."

קרי, לא קיימת דרישה מוחלטת כי הנאשם יהיה נעדר עבר פלילי.

כמו כן, **סעיף 41 לפקודת הרופאים** קובע כי לשר הבריאות סמכות להורות על ביטול או התליית רישיון במקרה בו רופא מורשע בעבירה פלילית, אולם ביצוע עבירה פלילית אינו מוביל באופן אוטומטי להתליית רישיונו של הרופא או ביטולו.

משמע, לא הוכחה כל פגיעה קונקרטית ממשית בתעסוקתו העתידית של הנאשם ואך הועלתה טענה לאפשרות תיאורטית לפיה עלול להינזק מהרשעתו בעתיד.

לאור המפורט, בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, חומרת העבירה, לצד היעדר פגיעה קונקרטית משמעותית בעתידו של הנאשם - שוכנעתי כי במקרה זה לא קיימים שיקולים המצדיקים אי הרשעת הנאשם.

21. עם זאת, במקרה דנן שוכנעתי כי קיימים שיקולים המצדיקים **סטייה מהמתחם** לקולה, ואנמק.

כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן, **מנ/1, מנ/2** ומטיעוני ב"כ הנאשם והנאשם עצמו, במקרה המונח לפניי מדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר יכולותיו האישיות והתפקודיות טובות ושאיפותיו נורמטיביות והוא אף מתנדב במד"א. הנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו, לקח אחריות, עלה רושם כי נרתע מההליך הפלילי וכי ביצוע עבירה זו מהווה חריגה מהתנהלותו הרגילה. כמו כן, מדובר בנאשם אשר שיתף פעולה עם ההליך השיקומי אשר הוצע לו מטעם שירות המבחן ואף החל לימודי רפואה באוניברסיטה הירדנית.

באיזון בין השיקולים השונים, כאשר לקחתי בחשבון מחד גיסא את חומרת העבירה ומדיניות הענישה, ומאידך גיסא את כל נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובשים לב לעובדה כי הטלת מאסר בפועל, ולו בדרך של עבודות שירות, תפגע באפשרות המשך לימודיו של הנאשם באופן שיפגע בשיקומו, באתי לכלל מסקנה כי יש לחרוג ממתחם הענישה לקולה ולהסתפק בהטלת מאסר מותנה לצד הטלת קנס וצו של"צ משמעותי.

22. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור שוב עבירה לפי **סימן ה'1 לפרק י"א לחוק העונשין**.

2. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורת הקנס.

הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים.

תשלום ראשון בתוך 30 יום מהיום.

3. התחייבות כספית על סך 2,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מהיום מביצוע עבירה לפי **סימן ה'1 לפרק י"א לחוק העונשין**.

4. הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 150 שעות, וזאת בתוך 18 חודשים מהיום.

שירות המבחן יגיש תכנית של"צ בתוך 30 יום.

מובהרת לנאשם סמכות בית המשפט להפקיע צו השל"צ.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א סיוון תש"פ, 03 יוני 2020, בנוכחות הצדדים.